

EEN PLEIDOOI VOOR NIEUWSGIERIGHEID

Als coördinator Vriendendienst Zoetermeer haal ik mijn inspiratie soms uit onverwachte hoek. Zo las ik laatst een zeer aanbevelenswaardige beschouwing van Anil Ramdas over multiculturalisme. Het trof me dat de strekking van zijn betoog direct van toepassing is op mensen met een psychiatrische achtergrond. Ramdas onderscheidt twee manieren om allochtonen (lees hier: psychiatrische patiënten) buiten spel te zetten: beleefdheid en lomphheid. Beide zetten de (ex) psychiatrische patiënt/de allochtoon in de positie van de Ander, waarboven men zich verheven kan voelen. Het soort beleefdheid waar Ramdas het over heeft herken ik in mijn werk voor Vriendendienst. Veel welwillende mensen zijn bang de ander te kwetsen met ('domme') vragen, maar weten ook niet goed wat ze met psychiatrische problemen aanmoeten. Het resultaat is afstand.

Ik moedig vrijwilligers van Vriendendienst aan wèl nieuwsgierig te zijn. Hun maatjes zouden eerder gekwetst worden door uit beleefdheid te zwijgen. Zelfs al weet je nog zoveel over een bepaald ziektebeeld; daarmee weet je nog niet hoe het voor een bepaald iemand is om met die ziekte te leven. Dus vraag het maar: Wat heb jij? Hoor je ook stemmen? Wat zeggen die stemmen dan? Wat doe je daarmee? Hoe was het om opgenomen te zijn in een psychiatrisch ziekenhuis? Veel mensen met een psychiatrische achtergrond willen graag over hun ervaringen vertellen. Wie een psychotische of manische periode heeft meegemaakt kijkt niet altijd alleen maar negatief daarop terug. Sommigen vertellen graag nog eens over die spirituele of bizarre ervaringen, maar hun omgeving zegt: 'Je zult wel blij zijn dat je weer beter bent', en laat het daarbij. Daarmee wordt een wezenlijk deel uit iemands verleden verzwegen.

Wees nieuwsgierig, wees betrokken. Schaam je niet voor je onwetendheid. Psychiatrische problemen zijn ongrijpbaar, onvoorstelbaar als je het niet meegemaakt hebt. Er wordt niet van je verwacht dat je het vanzelf begrijpt. Maar (oprechte) nieuwsgierigheid helpt.

Geesje Tomassen

Anil Ramdas, De nerveuze samenleving. Een beschouwing over multiculturalisme. Socrateslezing 1997
- gepubliceerd in Rekenschap, december 1997

